

Leerlingenbegeleiding en zorg in het deeltijds kunstonderwijs

*Advies over een versterkt en geïntegreerd leerlingen- en
zorgbeleid in het dko*

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Advies op eigen initiatief

Uitgebracht door de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 8 maart 2022 met eenparigheid van stemmen.

Vorbereiding: Commissie Deeltijds Kunstonderwijs op 11 januari 2022, 8 februari 2022 en 24 februari 2022 onder voorzitterschap van Hans Laureyn.

Dossierbeheerder: Simon Grymonprez

Inhoud

1	Situering.....	2
2	Leerlingenbegeleiding en zorg in het dko vandaag: fundamentele uitdagingen en barrières..	3
2.1	De academies trekken aan de alarmbel	3
2.2	Nood aan uitgebouwde expertise.....	3
2.3	Hoge eisen op vlak van verantwoording inzake attestering.....	3
2.4	Nood aan middelen om aan zorgvragen te voldoen.....	4
2.5	De academies zijn creatief	4
3	Aanbevelingen vanuit verschillende perspectieven.....	4
3.1	Het perspectief van de leerling.....	4
3.1.1	Voor alle leerlingen gelijke kansen: attestering en leertraject	5
3.1.2	Leerlingenbegeleiding en zorg.....	5
3.2	Het perspectief van de leraar	5
3.3	Het perspectief van de academie.....	6
3.3.1	Naar een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding en zorg.....	6
3.3.2	Een ambt van leerlingenbegeleider of zorgcoördinator	7
3.3.3	Het zorgcontinuüm realiseren via extra ondersteuning.....	7
3.3.4	Pedagogische vrijheid	7
3.3.5	Andere noden.....	8
	Bronnen	9
	Bijlage: Historiek van leerlingenbegeleiding en zorg in dko	10
	Overzicht	10
	Verankering van aanbod in de academies	11

1 Situering

In overeenstemming met de Belgische grondwet en met het internationaal mensenrechtenverdrag van de Verenigde Naties (VN-verdrag) inzake rechten van personen met een handicap moet ook het deeltijds kunstonderwijs (dko) een gelijke behandeling voorzien voor zijn leerlingen.

Het decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs (2018) benadrukt dat 'iedere persoon (...) recht heeft op inschrijving in de academie en opleiding van zijn keuze, rekening houdend met het aanwezige onderwijsaanbod'.¹ Het decreet beschrijft ook op welke manieren leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kunnen deelnemen. Ook in het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK) uit 2017 staan de vier kwaliteitsverwachtingen over leerlingenbegeleiding (waar ook zorg toe behoort) die ook voor het dko van toepassing zijn (Onderwijsinspectie, 2017).²

Sinds het nieuwe decreet van maart 2018 wordt het deeltijds kunstonderwijs (dko) verankerd binnen het beleidsdomein Onderwijs. Academies krijgen hierdoor de kans om hun opleidingsaanbod flexibel aan te vullen of te actualiseren. Doelgroepen worden meer divers en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen meer aandacht. Academies doen er alles aan om die groep, met de mogelijkheden die de regelgeving hen biedt, zo optimaal mogelijk in hun leertraject te begeleiden.

Niettegenstaande zijn er nog heel wat belemmeringen die een optimale en daadwerkelijke zorgaanpak in de weg staan. Op die manier wordt nog onvoldoende tegemoetgekomen aan de onderwijskansen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, een problematiek die de Vlor al eerder onder de aandacht bracht naar aanleiding van de aanvragen voor Bijkomende onderwijsbevoegdheid.³

In dit advies op eigen initiatief zet de Vlor dit thema opnieuw op de agenda en doet hij voorstellen om de academies meer slagkracht te geven. Zo kunnen ze tegemoet komen aan het recht op inclusie voor deze leerlingen met specifieke noden.⁴

¹ [Decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs, 9 maart 2018, artikel 37, paragraaf 1.](#)

² Het schoolteam geeft de begeleiding vorm vanuit een gedragen visie en systematiek en volgt de effecten van de begeleiding op. Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren, leerloopbaan, sociaal-emotionele ontplooiing als fysiek welzijn. Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen. Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de lerende, de ouders/ thuisomgeving en andere relevante partners.

³ Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. [Advies aanvragen bijkomende programmatie DKO - voorjaar 2020](#), 31 maart 2020.

⁴ Inclusie impliceert een proces van systemische hervorming dat veranderingen en wijzigingen in inhoud, onderwijsmethoden, benaderingen, structuren en strategieën in het onderwijs omvat, om belemmeringen weg te nemen, met als doel alle leerlingen binnen een relevante leeftijdscategorie een gelijkwaardige en participerende leerervaring en -omgeving te bieden die zo goed mogelijk aansluit bij hun behoeften en voorkeuren. Bron: United Nations (2016).

2 Leerlingenbegeleiding en zorg in het dko vandaag: fundamentele uitdagingen en barrières

Leerlingenbegeleiding en zorg in het dko staat al twintig jaar op de agenda.⁵ In dit advies identificeert de Vlor enkele fundamentele tegenstrijdigheden tussen de kern van het decreet dko en de mogelijkheden om hier in de praktijk aan tegemoet te komen.

2.1 De academies trekken aan de alarmbel

De Vlor ontving vorig schooljaar een groot aantal aanvragen onderwijsbevoegdheid voor de niet-bestaande optie ‘deeltijds kunstonderwijs op maat’.⁶ Die aanvragen legden een fundamentele problematiek bloot in verband met de onderwijskansen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het dko. De Vlor ondersteunt ten volle het signaal (de hulpkreet) van de academies en begrijpt dat het voor hen absoluut niet evident is om binnen de huidige situatie tot oplossingen te komen voor die zorgproblematiek.

In zijn recente rapport ‘Deeltijds kunstonderwijs. Afstemming en toegankelijkheid van het aanbod’ vraagt ook het Rekenhof aan de Vlaamse overheid om na te gaan hoe het zorgbeleid in het dko verder vorm kan krijgen en op welke wijze ze de academies daarin kan ondersteunen (Rekenhof, 2021). De Vlor voelt zich daardoor gesterkt en dringt met grote spoed aan om de problematiek aan te pakken. We vinden het belangrijk dat het zorgbeleid over de onderwijsniveaus heen bekeken wordt zodat er voor de leerlingen een gelijkgerichte continue zorg gegarandeerd wordt.

2.2 Nood aan uitgebouwde expertise

Het decreet benadrukt dat iedere persoon recht heeft op inschrijving in de academie en opleiding van zijn keuze, rekening houdend met het aanwezige onderwijsaanbod.⁷ Op basis van de ervaringen met de experimenten (zie bijlage historiek van leerlingenbegeleiding en zorg in dko) werd vastgesteld dat veel leerlingen onderwijs op maat nodig hebben. Het aanbod moet dus worden afgestemd op de mogelijkheden van die leerlingen, terwijl de pedagogische-organisatorische maatregelen die vandaag worden voorzien, tekort schieten. Leerlingen moeten met de nodige flexibiliteit doelstellingen kunnen nastreven of bereiken. Dat vraagt expertise van leraren en extra ondersteuning.

2.3 Hoge eisen op vlak van verantwoording inzake attestering

Het decreet verlangt ook van het dko een onderwijs dat competentie-ontwikkeland en competentiegericht is, op maat van de leerling, waarbij talenten maximaal worden ontwikkeld en gelijke onderwijskansen worden waargemaakt. Academies nemen dit ter harte. Een grote uitdaging daarbij zijn evenwel de hoge eisen op vlak van attestering waardoor heel wat leerlingen, omdat ze de nodige attesten niet kunnen voorleggen, niet in aanmerking komen voor aanpassingen op vlak van het lessenrooster of het curriculum.

⁵ Zie de bijlage bij dit advies: een uitgebreide historiek van experimenten en beleidslijnen.

⁶ Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. [Advies aanvragen bijkomende programmatie DKO - voorjaar 2020](#), 31 maart 2020.

⁷ [Decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs, 9 maart 2018, artikel 37, paragraaf 1.](#)

2.4 Nood aan middelen om aan zorgvragen te voldoen

Een bijkomend probleem is een algemeen gebrek aan middelen om een serieus zorgbeleid op academieniveau te organiseren. Er zijn geen middelen voorzien voor het voeren van een gelijke onderwijskansenbeleid en zorgbeleid. Hierdoor grijpen de academies terug naar de lestijden om via pedagogische coördinatie die uren aan te wenden. Heel wat academies hebben geen uren die specifiek voor zorg bestemd zijn, zo bleek uit een recente audit van het Rekenhof (Rekenhof, 2021). Het dko heeft ook geen structurele toegang tot de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) of de ondersteuningsnetwerken (ONW).

2.5 De academies zijn creatief

Het is niet zo dat de academies op hun lauweren rusten en laten begaan. Eigen aan de academies van het dko is dat ze op zoek gaan naar creatieve oplossingen⁸:

- Veel academies kloppen aan bij hun schoolbestuur. Niet alle academies kunnen evenwel in dezelfde mate een beroep doen op de schoolbesturen voor bijkomende subsidiëring/financiering. Dat geldt voor alle academies, maar in het bijzonder voor de academies die ingericht zijn door het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en Katholiek Onderwijs Vlaanderen, die het moeten doen met (enkel) de middelen die de Vlaamse overheid rechtstreeks ter beschikking stelt;
- Veel academies gaan op zoek naar extra begeleiding (via vrijwilligersvergoeding);
- Heel wat academies ontwikkelen goede praktijken;
- De academies richten momenteel (op een creatieve manier) zeker meer dan 500 uren in voor begeleiding.⁹

3 Aanbevelingen vanuit verschillende perspectieven

3.1 Het perspectief van de leerling

De Vlor wil de problematiek vooreerst bekijken vanuit het perspectief van de leerlingen. Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte hebben onder meer nood aan:

- specifieke expertise van hun leraren met betrekking tot leerlingenbegeleiding en zorg;
- een antwoord op hun leervraag;
- levenslang en levensbreed leren;
- een duidelijke omschrijving van de specifieke onderwijsbehoeften dat een toegangsticket is tot de nodige, gepaste ondersteuning;
- het is algemeen gekend dat personen met een beperking weinig deelnemen aan levenslang en levensbreed leren. Het is niet dat het die groep aan goesting ontbreekt. Vaak zijn zij extra onderhevig aan fysieke of mentale drempels. Begeleiding en ondersteuning zijn nodig;
- een duidelijk en realistisch kader van attestering om in aanmerking te komen voor het volgen van het gemeenschappelijk curriculum met aangepast lessenrooster enerzijds en het volgen van een Individueel Aangepast Curriculum (IAC) anderzijds.

⁸ Zie ook de bijlage.

⁹ Dit bleekt uit een steekproefbevraging (2020) onder de leden van directeurenverenigingen Verdi en DenkBeeld onder hun leden.

3.1.1 Voor alle leerlingen gelijke kansen: attestering en leertraject

Iedereen verdient een kans om zich op verschillende vlakken te ontwikkelen. Om gelijke kansen en het recht op onderwijs te realiseren, hebben we nood aan een flexibele onderwijspraktijk en een verregaande mindshift. Leerlingen met een beperking leren en ontwikkelen zich op een andere manier. Daarom is onder andere een aangepaste trajectsnelheid (met bijhorende financiering) noodzakelijk.

De attesteringen die een aangepast leertraject (gemeenschappelijk curriculum met aangepast lessenrooster en IAC) mogelijk maken, dienen te worden herbekeken. De huidige vereisten op vlak van attestering bieden onvoldoende kansen voor heel wat dko-leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Zo ontbreken er maatregelen voor volwassen leerlingen die soms ook een ontwikkelingsachterstand hebben, maar waarvan dit niet op papier staat. Die mensen moeten ook kansen krijgen. Vaak lopen zij zelf aan tegen hun beperkingen. Het inhoudelijk verzameldecreet dat voorligt maar nog niet gestemd is door het Vlaams Parlement, komt voor een groot deel aan bovenstaande bezorgdheden tegemoet.¹⁰

Aangezien de doelgroep van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zo divers is (leermoeilijkheden, taalachterstand, een beperking enz.) moeten academies kunnen inspelen op hun specifieke noden en eigen leervraag. Dat zorgt ervoor dat de aanpak op maat van de leerling moet bekeken worden. Flexibiliteit, autonomie zijn hier de kernwoorden. Een leertraject (aangepast lessenrooster en/of afwijking van de te realiseren onderwijsdoelen) dat kansen biedt aan de leerling is nodig.

3.1.2 Leerlingenbegeleiding en zorg

In het dko moet er aandacht zijn voor de leerlingenbegeleiding van alle leerlingen. Elke leerling heeft recht op maatregelen binnen een fase van het zorgcontinuüm. Velen hebben genoeg aan een brede basiszorg, sommigen zijn eerder gebaat bij verhoogde zorg om het gemeenschappelijk curriculum te realiseren, nog anderen hebben een IAC nodig.¹¹

Wanneer we aandacht willen hebben voor alle leerlingen, betekent dat dus ook voor artistiek begaafde leerlingen, anderstalige nieuwkomers, leerlingen met een ontwikkelingsachterstand die niet altijd aantoonbaar is, ... Een tijdelijk IAC opmaken voor bepaalde doelgroepen geeft perspectief aan leerlingen die gedurende een bepaalde periode niet in staat zijn de collectieve vakken te volgen.

3.2 Het perspectief van de leraar

Leraren moeten zich competent voelen en competent zijn in het omgaan met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. De meeste leraren dko zijn daarvoor niet opgeleid. De ondersteunings- en professionaliseringsbehoeften zijn dan ook zeer groot. Ook in het dko is professionalisering een kerntaak van de leraar.¹²

¹⁰ Nota aan de Vlaamse Regering. [Betreft: Voorontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs.](#) Goedgekeurd op 17 december 2021.

¹¹ Op basis van de bevraging van de sector leiden we af dat tussen 0,5% en 1% van alle leerlingen in het dko een IAC krijgen. In de realiteit ligt de nood aan IAC's hoger, maar door de hoge eisen op vlak van attestering vallen heel wat leerlingen uit de boot.

¹² [Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, 27 maart 1991](#), art. 47 quinquies.

Leraren in het dko hoeven niet noodzakelijk allemaal experts te zijn op het vlak van zorg. Zij richten zich primair op het aanbieden van een sterke brede basiszorg. Dat kan in een eerste fase door met collega's die wel over de nodige expertise beschikken in overleg te gaan. Kennis delen, hospiteren, mentorschap, co-teaching, reflecteren, intervisie, supervisie... zijn allemaal krachtige vormen van interne professionalisering. Hebben zij nood aan nog meer ondersteuning, dan moet daar op ingegaan kunnen worden. Er is daarom nood aan structurele tijd en ruimte voor professionalisering binnen de opdracht van de leraar.

Er is ook nood aan expertleraren en aan coaching en ondersteuning binnen een lerarenteam door en voor leraren. Het gaat om personen die expertise kunnen delen met collega's van de eigen en andere academies, startende leraren kunnen begeleiden en leer- of zorgbegeleider kunnen zijn. De huidige leraren met de juiste competenties op vlak van leerlingenbegeleiding en zorg die momenteel worden ingezet, moeten in het belang van de leerling hun specifieke taakhoud kunnen behouden. Net zij worden soms uit hun specifieke lesopdracht verdrongen. De Vlor vraagt daarom het ambt van leerlingenbegeleider of ambt van zorgcoördinator in te voeren om aan de ondersteuningsvraag tegemoet te komen (zie 3.3.2). Bijgevolg is het wenselijk dat er binnen de lerarenopleiding aandacht is voor de implementatie van zorg en leerlingenbegeleiding.

3.3 Het perspectief van de academie

3.3.1 Naar een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding en zorg

De uitbouw van een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding (waar zorg een essentieel deel van is) begint bij een brede, doordachte en heldere visie op leerlingenbegeleiding. Het uitgangspunt is dat alle leerlingen recht hebben op maximale kansen op leren en ontwikkelen. Daarom is het essentieel dat teams in academies zich zo goed mogelijk kunnen richten op de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van alle leerlingen.

Leerlingenbegeleiding en zorg:

- is een deel van kwaliteitsvol onderwijs;
- zorgt voor alle leerlingen;
- neemt initiatieven die leerlingen ondersteunen in hun totale persoonlijkheidsontwikkeling;
- is de verantwoordelijkheid van de academie in samenwerking met andere actoren (zoals ouders, logopedisten, kinesisten, leraren leerplichtonderwijs en medewerkers van diverse instellingen).

Een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding zet in op vier begeleidingsdomeinen (leren en studeren, leerloopbaan, sociaal-emotionele ontplooiing en fysiek welzijn) waarbij proactieve, preventieve en begeleidende maatregelen voor elk van deze vier samenhangende domeinen georganiseerd worden binnen een continuüm van zorg.¹³ De concretisering van dat beleid bevordert de totale ontwikkeling van alle leerlingen, verhoogt hun welbevinden, voorkomt vroegtijdige uitval uit het dko en creëert meer gelijke onderwijskansen. Het beginsel 'Kunst voor iedereen, ongeacht wie je bent' wordt daarmee echt en helemaal waar.

Het schoolteam dient de effecten van zijn leerlingenbegeleiding (en dus ook specifieke zorgmaatregelen) op te volgen. Van daaruit kan het nagaan welke maatregelen het wil borgen en op welke manier het zijn beleid wenst bij te sturen.

¹³ Zie daarvoor het Referentiekader voor Onderwijskwaliteit (Onderwijsinspectie, 2017).

3.3.2 Een ambt van leerlingenbegeleider of zorgcoördinator

Al tientallen jaren hebben scholen basisonderwijs leraren die fungeren als zorgcoördinatoren. Zij ondersteunen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, ondersteunen leraren in hun aanpak en coördineren zorginitiatieven binnen de school. Bij uitbreiding spreken we van een zorgteam (vaak de zorgcoördinator omringd door extra mensen).

Ook academies, die tot onderwijs behoren en voor een groot deel met dezelfde leerlingen werken, hebben daar nood aan:

- op het niveau van de leerling;
- op het niveau van de leraar waar nood is aan professionalisering en coaching van individuele leraren;
- op het niveau van de academie met coördinatie van alle preventieve en begeleidende acties binnen de vier begeleidingsdomeinen van leerlingenbegeleiding.

De Vlor pleit voor extra middelen om uren zorg of begeleiding binnen een ambt als zorgcoördinator of leerlingenbegeleider te kunnen inrichten om zo de expertise en slagkracht van het zorgbeleid in het dko structureel te kunnen verankeren.

3.3.3 Het zorgcontinuüm realiseren via extra ondersteuning

Het zorgcontinuüm, zoals dit wordt vormgegeven in het leerplichtonderwijs, moet een doorvertaling vinden in het deeltijds kunstonderwijs. Daarvoor is verdere ondersteuning nodig.

Minderjarige leerlingen

In tegenstelling tot het leerplichtonderwijs kan het dko geen beroep doen op de ondersteuning van het CLB en de ONW. Mits bijkomende middelen voor de CLB en de ondersteuningsnetwerken zou de mogelijkheid moeten worden voorzien om structurele toegang te krijgen tot hun expertise en informatie. Dat kan bijdragen aan het realiseren van een zorgcontinuüm in het dko.

Een belangrijke hefboom is daarbij informatie-uitwisseling. Het Iris-platform, waarin informatie zoals (gemotiveerde) verslagen worden uitgewisseld tussen scholen, CLB en ONW, wordt beschouwd als een eerste stap richting een volwaardig 'leerlingenpaspoort'. Net als het Rekenhof vraagt de Vlor om ook de academies en het deeltijds kunstonderwijs hierin mee te nemen en toegang te verlenen tot het leerlingenpaspoort van een leerling (na akkoord van de ouders).

Meerderjarige leerlingen

Voor meerderjarige leerlingen is de situatie anders. Informatie over eventuele zorgnoden moet hier gebeuren via een gesprek met de leerling zelf. Als een leerling verbonden is aan een instelling zou informatie-uitwisseling met bijvoorbeeld een multidisciplinair team een welgekomen aanvulling betekenen.

3.3.4 Pedagogische vrijheid

In de academies wordt uitgegaan van inclusief lesgeven. Leraren gaan op zoek naar manieren hoe ze dat het best kunnen waarmaken. Ze gaan eerst op zoek naar passende STICORDI-maatregelen of redelijke aanpassingen en bieden in een laatste fase een IAC aan.

Het is wenselijk dat academies met een eigen artistiek pedagogische visie op leerlingenbegeleiding en zorg binnen hun eigen pedagogisch project aan de onderwijsnoden van iedere leerling kunnen voldoen. Zo kunnen zij leerlingen die een IAC volgen, blijven groeperen in afzonderlijke klassen of kunnen ze hen net geheel inclusief lesgeven.

3.3.5 Andere noden

Om tegemoet te komen aan het recht op inclusie voor leerlingen met specifieke noden, hebben de academies verder nog nood aan een:

- fysieke toegankelijkheid van gebouwen en leslokalen;
- veilige omgeving (materieel en emotioneel);
- aangepaste logistiek en materialen.

Ewoud De Sadeleer
secretaris Raad Levenslang Levensbreed Leren

Sylvie Vanspeybroeck
ondervoorzitter Raad Levenslang Levensbreed Leren

Bronnen

[Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding](#), 27 maart 1991.

[Decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs](#), 9 maart 2018.

Nota aan de Vlaamse Regering. [Betreft: Voorontwerp van decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs](#). Goedgekeurd op 17 december 2021.

Rekenhof (2021), [Deeltijds kunstonderwijs. Afstemming en toegankelijkheid van het aanbod](#).

Onderwijsinspectie (2017), [Referentiekader voor Onderwijskwaliteit](#).

United Nations (2016), [Convention on the Rights of Persons with Disabilities; General comment No. 4 \(2016\) on the right to inclusive education](#).

Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. [Advies aanvragen bijkomende programmatie DKO - voorjaar 2020](#), 31 maart 2020.

Bijlage: Historiek van leerlingenbegeleiding en zorg in dko

Overzicht

September 2002

Verschillende academies (Brasschaat, Eeklo, Mol, Kortrijk, Turnhout, Lokeren, Grimbergen en Wijnegem) mochten onder de auspiciën van het Departement Onderwijs & Vorming experimenten inrichten. Die waren beperkt tot de lagere en middelbare graad en enkel voor leerlingen die het reguliere curriculum niet konden realiseren. Er werd geen doorstroom voorzien naar de volgende graad.

Januari 2008

In de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement werden aan de toenmalige minister van Onderwijs Vandenbroucke dezelfde vragen gesteld als deze die nu op tafel liggen bij minister Weyts. Perspectief op bestendiging van een aanbod en minstens verlenging van de experimenten wordt geboden in het vooruitzicht van integratie in een nieuw decreet.

Maart 2014: M-decreet

De experimenten werden stopgezet en de academies moesten een oplossing uitwerken voor de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Van de academies werd verwacht dat ze de leerlingen inschaalden in een optie die het meest aansloot bij wat in de experimenten gebeurde. Leerlingen konden (onder bepaalde voorwaarden) afwijken van het reguliere curriculum en werden meegeteld als financieerbare leerlingen bij de toewijzing van het lestijdenpakket. Daarbij werd geen rekening gehouden met het feit dat zij net extra ondersteuning nodig hebben.

Het dko bleek niet helemaal klaar om inclusief onderwijs aan te bieden, omwille van het ontbreken van de nodige mindshift en het ontbreken van de nodige professionalisering en middelen.

September 2018

Invoering nieuwe decreet dko. De Vlor-adviezen wezen steeds op een gebrek aan middelen om inclusief onderwijs te realiseren.

Februari 2021

Een signaal wordt uitgestuurd. Academies dienen collectief een aanvraag in voor onderwijsbevoegdheid voor een niet-bestaande optie 'dko op maat'.

Tot op vandaag

In een aantal academies werden/worden (muziek)therapeuten en andere leraren met specifieke zorgexpertise ingeschakeld. Zij moeten vaak de academie verlaten omwille van een voor hen precair statuut, in het bijzonder door reffectaties. Een werkgroep dko op maat, bestaande uit directies dko, wordt opgericht. Academies behelpen zich met vallen en opstaan. Een netoverschrijdend overleg is opgestart.

Verankering van aanbod in de academies

Binnen heel wat academies zijn projecten gestart naar aanleiding van de experimenten of los van de experimenten. Het gaat onder meer om:

- Muzieklabo in Wijnegem;
- OMV in Grimbergen;
- Danslessen voor leerlingen met een prothese in Gent;
- Muziektherapie in Lokeren;
- Music for Specials in Tienen;
- Kunstzin in Tienen;
- Buiten de Kunst, sociaalproject in Eeklo;
- De Verademing in Eeklo;
- Muziek op Maat in tal van Academies;
- Notenboom in Genk;
- Muziek op Maat/ Toneel op Maat in Geel;
- Blindenproject Muziek ontmoet het Kind in het Donker in MA'GO! Antwerpen;
- Muziek op maat in de GO! Kunstacademie De Poel Gent;
- Muziek en Woordkunst/drama GO! MA Fiocco in de Heemschool (Neder-over-Heembeek);
- ...

Er zijn heel wat samenwerkingsverbanden met vzw's en andere zorginstellingen. Het gaat onder meer om:

- Samenwerkingen tussen academies en vzw's;
- De Andere Academie in Torhout;
- Sjarabang in Mechelen;
- Borgenstein in Mechelen;
- Pasform in Genk;
- Samenwerking GO! MA Fiocco en Ganspoel Huldenberg;

Samenwerkingen tussen academies en psychiatrische zorginstellingen of zorgcentra. Het gaat onder meer om:

- Grimbergen;
- Tienen;
- Beringen;
- ...

Kunstkuurprojecten met het buitengewoon basis- en secundair Onderwijs. Het gaat onder meer om:

- Diest;
- Halle;
- Ninove;
- Torhout;
- Zottegem;
- Roeselare;
- ...